Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
NIILO JÄÄSKINEN IŠVADA,
pateikta 2012 m. birželio 14 d.[1]

Byla C-56/11

Raiffeisen-Waren-Zentrale Rhein-Main eG
prieš
Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH

(Oberlandesgericht Düsseldorf (Vokietija) pateiktas prašymaspriimti prejudicinį sprendimą)

„Augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje — Reglamentas (EB) Nr. 2100/94 — 14 straipsnis — Ūkininkų privilegija — Reglamentas (EB) Nr. 1768/95 — 9 straipsnis — Perdirbėjas — Perdirbėjo pareiga pateikti informaciją augalo veislės savininkui — Šios pareigos galiojimas laiko atžvilgiu — Augalo veislės savininko pateiktas prašymas suteikti informaciją — Sąlygos — Duomenys, dėl kurių atsiranda savininko teisė gauti informaciją — Pareigos pateikti įrodymus, patvirtinančius, kad yra tokių duomenų, nebuvimas“

I – Įžanga

1. Šiuo prašymu priimti prejudicinį sprendimą *Oberlandesgericht Düsseldorf* (Vokietija) klausia dėl Reglamento (EB) Nr. 2100/94 dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje[2] (toliau – Pagrindinis reglamentas) 14 straipsnio 3 dalies ir Reglamento (EB) Nr. 1768/95, įgyvendinančio Pagrindinio reglamento 14 straipsnio 3 dalyje numatytos žemės ūkio išimties taisykles[3] (toliau – Įgyvendinimo reglamentas), 9 straipsnio 3 dalies aiškinimo.

2. Prejudiciniai klausimai pateikti nagrinėjant ginčą tarp kooperatinės bendrovės pavadinimu *Raiffeisen-Waren-Zentrale-Rhein-Main eG* (toliau – *Raiffeisen*), perdirbėjos, ir bendrovės *Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH* (toliau – STV), organizacijos, atstovaujančios augalų veislių savininkams[4]. Ginčas susijęs su prašymu suteikti informaciją, kurį STV pateikė *Raiffeisen* pagal Pagrindinio reglamento 14 straipsnio 3 dalies šeštą įtrauką ir Įgyvendinimo reglamento 9 straipsnio 2 ir 3 dalis, siekdama gauti informacijos apie tam tikrus sertifikuotų sėklų prekybos metus.

3. Pateikiant prejudicinius klausimus atskleidžiami trišaliai santykiai tarp saugomų augalų veislių savininkų, ūkininkų, kurie naudojasi Pagrindinio reglamento 14 straipsnio 1 dalyje numatyta išimtimi (taip pat vadinama ūkininkų privilegija), ir sėklų perdirbimo įmonių, kurioms savininkai, remdamiesi pagal ūkininkų privilegiją nustatyta sistema, gali pateikti prašymus suteikti informaciją apie savininkams priklausančias ir apdorojamas veisles.

1 — Originalo kalba: prancūzų.

2 — 1994 m. liepos 27 d. Tarybos reglamentas (OL L 227, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 16 t., p. 390).

3 — 1995 m. liepos 24 d. Komisijos reglamentas (OL L 173, p. 14; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 18 t., p. 63).

4 — Daugiau informacijos apie STV veiklą pateikta 2004 m. kovo 11 d. Sprendime *Jäger* (C-182/01, Rink. p. I-2263, 17 punktas).

4. Šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra vienas iš Vokietijos teismų pateiktų prejudicinių prašymų dėl Pagrindinio reglamento ir Įgyvendinimo reglamento aiškinimo [5]. Konkrečiau kalbant, šis prašymas susijęs, pirma, su perdirbėjo pareigos pateikti informaciją augalo veislės savininkui galiojimu laiko atžvilgiu ir, antra, su sąlygomis, kurias turi atitikti savininko perdirbėjui pateiktas prašymas suteikti informaciją.

II – Teisinis pagrindas

A – *Pagrindinis reglamentas*

5. Pagal Pagrindinio reglamento 11 straipsnio 1 dalį teisę į augalų veislių teisinę apsaugą Bendrijoje turi selekcininkas, apibrėžtas kaip „tą veislę sukūręs arba atradęs ir išskyręs asmuo arba jo teisių perėmėjas“.

6. Pagrindinio reglamento 13 straipsnyje „Augalų veislių teisinės apsaugos savininko Bendrijoje teisės ir draudžiami veiksmai“ nurodyta:

„1. Augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje poveikį sudaro augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje savininko ar savininkų, toliau vadinami „savininku“, teisė atlikti 2 dalyje nustatytus veiksmus.

2. Nepažeidžiant 15 ir 16 straipsnių nuostatų, savininko leidimas yra būtinas, kad su saugomos augalų veislės dauginamąja medžiaga arba saugomos veislės surinkta augaline medžiaga, toliau bendrai vadinamų „medžiaga“, būtų galima atlikti šiuos veiksmus:

a) Gaminti ar dauginti (veisti);

<...>

Savo leidimą savininkas gali susieti su sąlygomis ir apribojimais.

<...>“

7. Ūkininkų privilegija numatyta Pagrindinio reglamento 14 straipsnio 1 dalyje ir išdėstyta taip:

„Nepaisant 13 straipsnio 2 dalies nuostatų ir siekiant užtikrinti žemės ūkio gamybą, ūkininkams leidžiama dauginimo tikslais lauke savo ūkyje naudoti augalinę medžiagą, gautą nuėmus derlių, išskyrus hibridinės ar sintetinės veislės, kuriai yra taikoma augalų veislių teisinė apsauga Bendrijoje, dauginamąją medžiagą.“

8. Šio reglamento 14 straipsnio 3 dalyje nustatytos sąlygos, leidžiančios įgyvendinti išimtį ūkininkams ir apsaugoti teisėtus selekcininko ir ūkininko interesus. 14 straipsnio 3 dalies antroje ir šeštoje įtraukose, be kita ko, numatyta:

„– augalinė medžiaga auginimui gali būti apdorojama paties ūkininko ar per jam teikiamas paslaugas <...>

– reikalingą informaciją savininkams jų prašymu teikia ūkininkai ir perdirbimo paslaugų tiekėjai <...>“

5 — Žr. 2003 m. balandžio 10 d. Sprendimą *Schulin* (C-305/00, Rink. p. I-3525); minėtą Sprendimą *Jäger*; 2004 m. spalio 14 d. Sprendimą *Brangewitz* (C-336/02, Rink. p. I-9801) bei 2006 m. birželio 8 d. Sprendimą *Deppe ir kt.* (C-7/05-C-9/05, Rink. p. I-5045). Taip pat žr. mano išvadą šiuo metu Teisingumo Teismo nagrinėjamoje byloje *Geistbeck* (C-509/10).

B – *Įgyvendinimo reglamentas*

9. Įgyvendinimo reglamento 2 straipsnis išdėstytas taip:

„1. 1 straipsnyje nurodytas sąlygas įgyvendina tiek teisės turėtojas [savininkas], atstovaujantis selekcininkui, tiek ūkininkas taip, kad apsaugotų teisėtus vienas kito interesus.

2. Laikoma, kad teisėti interesai neapsaugoti, jeigu vienam ar keliems iš šių interesų daromas nepalankus poveikis neatsižvelgus į poreikį išlaikyti deramą pusiausvyrą tarp jų visų arba į poreikį išlaikyti proporcingumą tarp atitinkamų sąlygų tikslo ir faktiško tų sąlygų įgyvendinimo poveikio.“

10. Šio reglamento 9 straipsnio 2 ir 3 dalys susijusios su informacija, kurią perdirbėjas turi pateikti augalo veislės savininkui, jei savininkas ir perdirbėjas nėra sudarę sutarties dėl tokios informacijos teikimo:

„2. <...> perdirbėjas, nepažeisdamas informacijos reikalavimų, keliamų pagal kitus Bendrijos teisės aktus arba pagal valstybių narių teisės aktus, turėtojo [savininko] prašymu privalo jam pateikti reikšmingą informaciją. Toliau pateikti punktai laikomi reikšminga informacija:

a) perdirbėjo vardas ir pavardė, jo nuolatinė gyvenamoji vieta ir jo verslo pavadinimas ir registracijos adresas;

b) faktas, ar perdirbėjas suteikė augalinių produktų, priklausančių vienai ar kelioms turėtojo [savininko] veislėms, apdorojimo sodinimui paslaugą, jeigu ta veislė ar veislės buvo deklaruotos ar kitokiu būdu žinomos perdirbėjui;

c) jeigu perdirbėjas suteikė šią paslaugą, augalinių produktų, priklausančių atitinkamai veislei arba veislėms, kiekis, kurį perdirbėjas apdorojo sodinimui, ir visas kiekis, gautas ją apdorojus;

d) c punkte minimo apdorojimo datos bei vietos; ir

e) asmens ar asmenų, kuriems jis suteikė c punkte minimą apdorojimo paslaugą, vardai, pavardės, adresai ir atitinkami kiekiai.

3. Pagal 2 dalies b, c, d, ir e punktus pateikiama informacija yra susijusi su einamaisiais prekybos metais ir su vienais ar daugiau iš trejų[6] ankstesnių prekybos metų, dėl kurių turėtojas [savininkas] dar nebuvo anksčiau pateikęs prašymo pagal 4 arba 5 dalies nuostatas; tačiau pirmieji prekybos metai, apie kuriuos pateikiama informacija, yra metai, kuomet buvo pateiktas pirmasis prašymas dėl informacijos apie veislę arba veisles ir atitinkamą perdirbėją.

4. 8 straipsnio 4 dalies nuostatos taikomos *mutatis mutandis*.

<...>“

III – Pagrindinė byla, prejudiciniai klausimai ir procesas Teisingumo Teisme

11. *Raiffeisen* yra pagrindinė žemės ūkio kooperatinė bendrovė, teikianti ūkininkams sėklų perdirbimo paslaugas, ruošdama augalinę medžiagą sandėliavimui ir būsimam sodinimui.

6 — Skaitvardžio „treji“ nėra Įgyvendinimo reglamento tekste prancūzų kalba. Žr. šios išvados 25 ir paskesnius punktus.

12. Šios paslaugos teikiamos, viena vertus, augalų veislių savininkams, be kita ko, atstovaujamiems STV, augalų veislių savininkų organizacijos, kurie, sudarydami auginimo sutartis, susitarė dėl sertifikuotų sėklų dauginimo pardavimui, ir, kita vertus, ūkininkams, auginantiems sėklas pagal Pagrindinio reglamento 14 straipsnio 3 dalyje numatytą ūkininkų privilegiją.

13. Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad *Raiffeisen* 2005–2006 ir 2006–2007 prekybos metais atliko apdorojimą įvairiems ūkininkams, augindama pagal sutartis augalų veislių savininkams, kuriems atstovauja STV.

14. STV, iš šių ūkininkų gavusi auginimo pagal sutartį deklaracijas, pateikė *Raiffeisen* dvi grupes prašymų suteikti informaciją apie apdorojimą. Viena grupė prašymų buvo pateikta pasibaigus atitinkamiems prekybos metams.

15. *Raiffeisen* nepateikė teigiamo atsakymo į šiuos prašymus ir nurodė tris atsisakymą pagrindžiančius motyvus. Pirma, ji laikėsi nuomonės, kad prašyme suteikti informaciją turėjo būti nurodyti duomenys, jog ji atliko apdorojimą, dėl kurio atsiranda Pagrindinio reglamento 14 straipsnio 3 dalies šeštoje įtraukoje numatyta pareiga pateikti informaciją. Antra, ji manė, kad teisiškai reikšmingi yra tik prašymai suteikti informaciją, pateikti prekybos metais, su kuriais susijusios informacijos prašoma. Trečia, iš apdorojimo, atlikto auginant pagal sutartį savininkui, negalima nustatyti jokių duomenų apie galimą sėklų auginimą.

16. STV pareiškė ieškinį *Raiffeisen,* kad būtų atsakyta į pirmiau minėtus prašymus suteikti informaciją. Pirmosios instancijos teismas palaikė STV prašymus suteikti informaciją ir nusprendė, kad, pirma, nėra naikinamojo termino prašymams suteikti informaciją pateikti ir, antra, auginimo pagal sutartį deklaracijų pakanka, kad atsirastų perdirbėjo pareiga pateikti informaciją, jei ūkininkas, auginantis pagal dauginimo sutartį, turi konkrečią galimybę ūkyje užaugintas sėklas panaudoti auginimui. *Raiffeisen* dėl šio sprendimo padavė apeliacinį skundą *Oberlandesgericht Düsseldorf*.

17. Tokiomis aplinkybėmis *Oberlandesgericht Düsseldorf* sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2011 m. vasario 8 d., nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar [Pagrindinio] reglamento 14 straipsnio 3 dalies šeštoje įtraukoje ir [Įgyvendinimo] reglamento 9 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta perdirbėjo pareiga pateikti informaciją atsiranda tik tada, kai perdirbėjas gauna saugomos augalo veislės savininko prašymą suteikti informaciją iki su šiuo prašymu susijusių prekybos metų (kelerių metų atveju – paskutinių prekybos metų) pabaigos?

2. Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai:

Ar prašymas suteikti informaciją yra „pateiktas per nustatytus terminus“, kai savininkas savo prašyme nurodo turintis duomenų, kad perdirbėjas apdorojo ar ketina apdoroti auginti saugomos veislės augalinės medžiagos (ūkyje užaugintų sėklų), kurią prašyme nurodytas ūkininkas gavo augindamas saugomos veislės dauginamąją medžiagą, dalį, ar vis dėlto perdirbėjui kartu su prašymu suteikti informaciją taip pat turi būti pateikti įrodymai, patvirtinantys nurodytus duomenis (pavyzdžiui, pateikus ūkininko auginimo deklaracijos kopiją)?

3. Ar duomenys, dėl kurių atsiranda perdirbėjo pareiga pateikti informaciją, gali būti nustatyti iš to, kad perdirbėjas, kaip saugomos augalo veislės savininko įgaliotas asmuo, vykdo dauginimo sutartį dėl parduoti tinkamų saugomos veislės sėklų auginimo, kurią savininkas sudarė su dauginimą atliekančiu ūkininku, kai ir todėl, kad ūkininkas faktiškai gauna galimybę, vykdant dauginimo sutartį, dalį dauginti skirtų sėklų panaudoti auginimui?“

18. Šalys pagrindinėje byloje, Ispanijos vyriausybė ir Europos Komisija pateikė rašytines pastabas. Šalys pagrindinėje byloje ir Komisija buvo atstovaujamos 2012 m. kovo 15 d. vykusiame posėdyje.

IV – Analizė

A – *Pirminės pastabos*

19. Pirmiausia, reikia pabrėžti esminius sistemos, kuria grindžiama ūkininkų privilegija, elementus. Remiantis Teisingumo Teismo praktika, Pagrindinio reglamento 14 straipsnyje įtvirtinta augalų veislių teisinės apsaugos savininkų ir ūkininkų interesų pusiausvyra.

20. Ūkininkų privilegija, pagal kurią ūkininkai turi teisę be išankstinio savininko leidimo panaudoti auginimui augalinę medžiagą, gautą auginant veislės, kuriai taikoma ši privilegija, dauginamąją medžiagą, iš tiesų susijusi su ūkininkų pareigomis pateikti informaciją ir sumokėti augalo veislės savininkui teisingą atlygį, o tai suteikia galimybę apsaugoti abipusius ūkininkų ir savininkų teisėtus interesus esant jų tiesioginiams santykiams [7].

21. Antra, dėl perdirbėjo vaidmens Pagrindinio reglamento 14 straipsnio 3 dalies antroje įtraukoje numatyta, kad augalinę medžiagą auginimui gali apdoroti ūkininkas arba perdirbėjas. Taigi tokio perdirbėjo teisė atlikti veiksmus, susijusius su augalinės medžiagos apdorojimu, atsiranda dėl ūkininkų privilegijos [8]. Perdirbėjų, kaip antai *Raiffeisen* šioje byloje, pareiga pateikti informaciją savininkui grindžiama Pagrindinio reglamento 14 straipsnio 3 dalies šešta įtrauka. Šios pareigos taikymo sritis ir tvarka išdėstyti Įgyvendinimo reglamento 9 straipsnyje.

22. Todėl nagrinėjant prejudicinius klausimus reikia turėti omenyje pusiausvyros reikalavimą, kuriuo tokiu būdu grindžiama Pagrindinio reglamento 14 straipsnyje nustatyta sistema ir Įgyvendinimo reglamentas.

B – *Dėl pareigos pateikti informaciją galiojimo laiko atžvilgiu*

23. Teisingumo Teismas jau turėjo galimybę pareikšti nuomonę dėl perdirbėjo pareigos pateikti informaciją taikymo srities. Jo teigimu, savininkui turi būti leista pateikti perdirbėjui prašymą suteikti informaciją apie kurią nors iš jo veislių, kuriai taikoma ūkininkų privilegija, kai tik toks savininkas turi duomenų, kad perdirbėjas apdorojo ar ketina apdoroti auginimui augalinę medžiagą, gautą auginant tokios veislės dauginamąją medžiagą [9].

24. Tačiau Teisingumo Teismas nepareiškė nuomonės dėl Įgyvendinimo reglamento 9 straipsnio 3 dalyje numatytos perdirbėjo pareigos pateikti informaciją aspektų, susijusių su laiku, kurie yra šios bylos dalykas.

1. Laikotarpis, kurį apima prašymas

25. Pirmiausia priminsiu, kad Įgyvendinimo reglamento 9 straipsnio 2 dalyje nurodomas informacijos, kurią perdirbėjas privalo pateikti, turinys. 9 straipsnio 3 dalyje nustatomas laikotarpis, su kuriuo susijusi informacija privalo būti pateikta pagal 9 straipsnio 2 dalies antrą sakinį. Remiantis 9 straipsnio 3 dalies pirma sakinio dalimi, iš esmės šis laikotarpis yra einamieji prekybos metai ir vieni ar daugiau iš trejų ankstesnių prekybos metų [10].

7 — Šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Brangewitz* 43 punktą. Taip pat žr. mano išvados minėtoje byloje *Geistbeck* 46 punktą.

8 — Minėto Sprendimo *Brangewitz* 44 punktas.

9 — Minėto Sprendimo *Brangewitz* 53 punktas. Taip pat žr. minėto Sprendimo *Schulin* 63 punktą.

10 — Pagal Įgyvendinimo reglamento 7 straipsnio 2 dalį prekybos metai prasideda atitinkamų metų liepos 1 d. ir baigiasi kitų kalendorinių metų birželio 30 d.

26. Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad skiriasi Įgyvendinimo reglamento 9 straipsnio 3 dalies kalbinės versijos. Nors daugumoje kalbinių versijų, pavyzdžiui, ispanų, danų, vokiečių, anglų, italų, vengrų, suomių ir švedų kalbomis, nurodomi vieni ar daugiau iš trejų ankstesnių prekybos metų, tekste prancūzų kalba nėra skaitvardžio „treji“.

27. Todėl remiantis tik versija prancūzų kalba būtų galima manyti, kad galimybė pateikti prašymą suteikti informaciją neribojama laiko atžvilgiu. Tačiau kadangi tik iš pirma minėto neatitikimo neįmanoma padaryti galutinių išvadų, reikia išnagrinėti svarstomos nuostatos kontekstą, ypač atsižvelgiant į jos tikslą [11].

28. Įgyvendinimo reglamentu siekiama nustatyti, kaip aiškiai numatyta šio reglamento 2 straipsnio 2 dalyje, savininkų ir ūkininkų abipusių teisėtų interesų pusiausvyrą. Atsižvelgdamas į tai, manau, jog tokiai pusiausvyrai prieštarautų šio reglamento 9 straipsnio 3 dalies aiškinimas, kad prašymas suteikti informaciją galėtų būti susijęs su neribotu ankstesnių prekybos metų skaičiumi. Todėl, siekiant užtikrinti atitinkamų interesų pusiausvyrą, reikia daryti prielaidą, kad 9 straipsnyje numatytą prašymą suteikti informaciją galima pateikti dėl ne daugiau kaip trejų ankstesnių prekybos metų.

29. Be to, priešingas aiškinimas prieštarautų reikalavimams užtikrinti perdirbėjų teisinį saugumą, nes jie privalėtų neterminuotai saugoti informaciją, kurios galėtų paprašyti savininkai.

30. Tokį aiškinimą taip pat patvirtina Įgyvendinimo reglamento 8 straipsnio 3 dalis. Iš tiesų 8 straipsniu reglamentuojama ūkininko pareiga pateikti informaciją, tačiau kadangi jo turinys yra beveik tapatus šio reglamento 9 straipsnio turiniui, jį reikia sugretinti su 9 straipsniu. Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kaip tai daro Komisija, kad žodžio „treji“ numatymas atitinkamoje Įgyvendinimo reglamento 8 straipsnio 3 dalies nuostatoje – taip pat ir versijoje prancūzų kalba – gali būti aiškinamas kaip išreiškiantis teisės aktų leidėjo siekį apriboti prašymo suteikti informaciją galiojimą laiko atžvilgiu, deramai siekiant nustatyti Įgyvendinimo reglamento saugomų interesų pusiausvyrą.

2. Apribojimai, susiję su prašyme nurodytu laikotarpiu

31. Iš Įgyvendinimo reglamento 9 straipsnio 3 dalies formuluotės matyti, kad laikotarpiui, susijusiam su perdirbėjo pareiga pateikti informaciją, vis dėlto taikomas dvigubas apribojimas. Pirma, pagal šio reglamento 9 straipsnio 3 dalies sakinio pirmą dalį tokios pareigos nebelieka prekybos metų, dėl kurių savininkas jau pateikė prašymą suteikti informaciją, atžvilgiu.

32. Antra, Įgyvendinimo reglamento 9 straipsnio 3 dalies antroje sakinio antroje dalyje taip pat numatyta, kad pirmieji prekybos metai, apie kuriuos teikiama informacija, yra metai, „kuomet buvo pateiktas pirmasis prašymas dėl informacijos apie veislę arba veisles ir atitinkamą perdirbėją“ [12].

33. Taigi perdirbėjo pareiga pateikti informaciją priklauso nuo savininko prašymo suteikti informaciją pateikimo. Be to, toks prašymas pirmiausia susijęs tik su prekybos metais, kuriais savininkas pasinaudoja teise gauti informaciją. Pagal Įgyvendinimo reglamento 9 straipsnio 3 dalies sakinio pirmą dalį taip pat galima reikalauti pateikti informaciją dėl laikotarpio, apimančio daugiausia trejus ankstesnius prekybos metus, jei savininkas jau yra pateikęs perdirbėjui prašymą suteikti informaciją per pirmuosius iš ankstesnių prekybos metų.

11 — Kaip matyti iš Teisingumo Teismo praktikos, dėl būtinybės vienodai aiškinti Europos Sąjungos teisės nuostatos skirtingas kalbines versijas reikalaujama, kad, esant neatitikimų tarp jų, nagrinėjama nuostata būtų aiškinama atsižvelgiant į bendrą teisinio reglamentavimo sistemos, kurios dalis ji yra, struktūrą ir tikslą. Šiuo klausimų žr., be kita ko, 2011 m. gruodžio 15 d. Sprendimą *Møller* (C-585/10, Rink. p. I-13407, 26 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

12 — Dėl ūkininko pareigos pateikti informaciją reikia pažymėti, kad Įgyvendinimo reglamento 8 straipsnio 3 dalyje numatyta tokia pati nuostata.

34. Kitaip tariant, pirmą kartą teikiant prašymą dėl veislės arba veislių, prašymas gali būti susijęs tik su prekybos metais, kuriais jis buvo pateiktas perdirbėjui. Atsižvelgiant į būtinybę užtikrinti susijusių interesų pusiausvyrą, perdirbėjas, dar negavęs prašymo suteikti informaciją dėl veislės, taip turi būti apsaugotas nuo bet kokios pareigos pateikti informaciją atgaline data.

35. Taip nėra, kai prašymas suteikti informaciją dėl konkrečios veislės perdirbėjui jau buvo pateiktas anksčiau. Šiuo atveju laikotarpis, dėl kurio turi būti pateikta reikšminga informacija, nurodytas 9 straipsnio 3 dalies sakinio pirmoje dalyje. Kitaip tariant, prašymo suteikti informaciją data ir „einamieji prekybos metai“ yra atskaitos taškas apskaičiuojant su prašymu suteikti informaciją susijusius trejus ankstesnius prekybos metus.

C – *Dėl savininko teiktinų duomenų*

36. Be pirma aptartų perdirbėjo pareigos pateikti informaciją aspektų, susijusių su laiku, prašymas priimti prejudicinį sprendimą papildomai susijęs su duomenų, kuriuos savininkas turi pateikti grįsdamas prašymą suteikti informaciją pagal Įgyvendinimo reglamento 9 straipsnio 3 dalį, pobūdžiu.

37. Pirmiausia reikia pažymėti, kad prašyme priimti prejudicinį sprendimą nenurodoma, ar šiuo atveju kalbama apie „pirmąjį“ prašymą, kaip suprantama pagal Įgyvendinimo reglamento 9 straipsnio 3 dalies sakinio antrą dalį. Todėl taip pat reikia atsakyti į antrąjį klausimą, kuriuo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar duomenys apie auginimą ar apdorojimą auginimo tikslu taip pat turi būti pagrįsti įrodymais, nurodytais prašyme suteikti informaciją, kad pateikus tokį prašymą galėtų atsirasti perdirbėjo pareiga pateikti informaciją ir taip šis prašymas būtų pateiktas per nustatytus terminus, kaip apibrėžta Įgyvendinimo reglamento 9 straipsnio 3 dalies sakinio antroje dalyje.

1. Savininko pareiga turėti duomenų, kad perdirbėjas atliko ar ketina atlikti apdorojimą

38. Pirmiausia norėčiau pažymėti, kad Įgyvendinimo reglamente nėra aiškaus reikalavimo, kad savininkas prašyme suteikti informaciją nurodytų turimus duomenis apie auginimą. Vis dėlto pagrindžiamosios informacijos pateikimas yra nerašyta sąlyga, numatyta minėtuose Teisingumo Teismo sprendimuose *Schulin* ir *Brangewitz*, kurios bet kuriuo atveju reikia laikytis.

39. Šiuo klausimu pažymėtina, kad generalinis advokatas D. Ruiz-Jarabo Colomer išvadoje minėtoje byloje *Brangewitz* nustatė įtikinamą skirtumą tarp reikalavimų, dėl kurių kyla, viena vertus, ūkininkų ir, kita vertus, perdirbėjų pareiga pateikti informaciją [13].

40. Pirmiausia, generalinis advokatas, remdamasis minėtu Sprendimu *Schulin*, pažymėjo, kad savininkas negali teikti prašymo suteikti informaciją ūkininkui vien tik dėl jo profesijos. Priešingai, jis privalo turėti duomenų, kad ūkininkas pasinaudojo arba pasinaudos Pagrindinio reglamento 14 straipsnyje numatyta išimtimi [14].

41. Antra, jis manė, kad perdirbėjų padėtis yra kitokia. Iš tiesų yra didelė tikimybė, kad sėklų perdirbimo įmonės, vykdydamos veiklą, apdoroja saugomos veislės dauginamąją medžiagą. Atsižvelgiant į tai, kad perdirbėjų ir savininko nesieja jokie teisiniai santykiai, jei jie nėra pasirašę sutarties, ir kad ūkininkai kreipiasi į tokias įmones, naudodamiesi išimtimi, logiška, kad savininkai

13 — Žr. generalinio advokato D. Ruiz-Jarabo Colomer išvados minėtoje byloje *Brangewitz* 34 ir paskesnius punktus.

14 — Minėto Sprendimo *Schulin* 57 punktas.

galėtų ir vienų, ir kitų prašyti suteikti informaciją, kad būtų įgyvendinta jų teisė gauti teisingą atlygį. Remdamasis tuo, generalinis advokatas padarė išvadą, kad, atsižvelgiant į perdirbėjų vaidmenį, susijusį su ūkininkų privilegija, savininkams turi būti leista perdirbėjams teikti prašymus suteikti informaciją, kai nėra duomenų, kad jie savo įrenginiais apdorojo saugomą medžiagą [15].

42. Taigi, remiantis šiais argumentais, teikiant ūkininkui prašymą suteikti informaciją turėtų būti nurodyta daugiau pagrindžiamųjų duomenų, negu teikiant prašymą perdirbėjams. Tačiau neatrodo, kad Teisingumo Teismas atsižvelgė į pirma išdėstytą generalinio advokato siūlymą, nes jis pažymėjo, jog savininkui turi būti leista pateikti perdirbėjui prašymą suteikti informaciją apie kurią nors iš jo veislių, kuriai taikoma ūkininkų privilegija, jei *jis turi duomenų, kad perdirbėjas apdorojo ar ketina apdoroti* auginimui augalinę medžiagą, gautą auginant tokios veislės dauginamąją medžiagą [16].

43. Todėl atrodo, kad Teisingumo Teismas nedaro skirtumo tarp savininko prašymų suteikti informaciją adresatų. Dėl šios priežasties savo analizę tęsiu remdamasis šia prielaida.

2. Savininko pareigos pateikti įrodymus, patvirtinančius, kad yra pagrindžiamųjų duomenų, nebuvimas

44. Taigi, remiantis pirma nurodytais Teisingumo Teismo argumentais, tam, kad savininkas galėtų pateikti prašymą suteikti informaciją, jam pakanka turėti duomenų, jog perdirbėjas atliko ar ketina atlikti apdorojimą. Tačiau Teisingumo Teismas neįpareigojo savininko pateikti įrodymų, patvirtinančių, kad yra tokių duomenų.

45. Dėl duomenų, dėl kurių atsiranda, viena vertus, savininko teisė pateikti prašymą suteikti informaciją ir, kita vertus, perdirbėjo pareiga pateikti informaciją, pobūdžio pirmiausia reikia pažymėti ypatingą būtinybės apsaugoti abipusius savininko ir ūkininko teisėtus interesus pagal Pagrindinio reglamento 14 straipsnio 3 dalį ir Įgyvendinimo reglamento 2 straipsnį svarbą.

46. Šiuo atžvilgiu reikia patikslinti, kad perdirbėjo pareiga pateikti informaciją, nors ir priklauso nuo to, ar ūkininkas pasinaudoja Pagrindinio reglamento 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta išimtimi, ir nuo jo sprendimo pasinaudoti perdirbėjo paslaugomis, susijusi su jo apdorotomis augalų veislėmis, o ne su klientu, t. y. ūkininku [17]. Todėl kai savininkas pateikia perdirbėjui prašymą suteikti informaciją, perdirbėjas privalo pateikti reikšmingą informaciją, susijusią ne tik su ūkininkais, dėl kurių savininkas turi duomenų, kad perdirbėjas atliko ar ketina atlikti minėtą apdorojimą, bet taip pat ir susijusią su visais kitais ūkininkais, kuriems jis suteikė ar ketina suteikti tokias perdirbimo paslaugas, jei atitinkama veislė buvo deklaruota perdirbėjui ar jam žinoma [18].

47. Kad būtų įvykdytas reikalavimas išlaikyti pusiausvyrą, kuriuo grindžiama ūkininkų privilegija, ypač atsižvelgiant į Įgyvendinimo reglamentą, kuriuo įgyvendinama ši privilegija, savininkui turi būti leista prašyti perdirbėjo suteikti informaciją, kai tik savininkas turi duomenų, kad perdirbėjas apdorojo ar ketina apdoroti auginimui augalinę medžiagą, gautą auginant tokios veislės dauginamąją medžiagą.

15 — Žr. generalinio advokato D. Ruiz-Jarabo Colomer išvados minėtoje byloje *Brangewitz* 37 ir paskesnius punktus. Generalinis advokatas išvados 38 punkte taip pat pažymėjo, kad „kai selekcininkai kreipiasi į perdirbėjus <...>, selekcininkai privalo iš pradžių įsitikinti, kad perdirbėjai apdorojo kurios nors iš jų veislių dauginamąją medžiagą, ir, jei taip yra, selekcininkas gali toliau klausti apie kiekius, datas, vietas ir paslaugos užsakovus. Jei teisės aktų leidėjas būtų norėjęs, kad savininkas, norėdamas susisiekti su perdirbėju, privalėtų turėti duomenų, kad atitinkamas perdirbėjas savo įrenginiais apdorojo saugomą medžiagą (pavyzdžiui, panaudodamas informaciją, kurią ūkininkai privalo pateikti pagal Reglamento Nr. 1768/95 8 straipsnio 2 dalies d punktą), 9 straipsnis būtų suformuluotas taip, kad iš perdirbėjo būtų reikalaujama tik patvirtinti savininko jau žinomą informaciją. Tačiau, kaip aiškiai matyti iš 9 straipsnio 2 dalies b ir e punktų, taip nėra“.

16 — Minėto Sprendimo *Brangewitz* 53 punktas.

17 — Minėto Sprendimo *Brangewitz* 62 punktas.

18 — Minėto Sprendimo *Brangewitz* 65 punktas.

48. Iš tiesų pagal Įgyvendinimo reglamento 9 straipsnio 2 dalį perdirbėjas privalo pateikti savininkui reikšmingą informaciją, kurios turinys nurodytas šioje nuostatoje. Tokia informacija būtina tuo atveju, kai savininkas turi tik duomenų, kad perdirbėjas apdorojo ar ketina apdoroti auginimui augalinę medžiagą, ūkininkų gautą auginant savininkui priklausančios veislės dauginamąją medžiagą [19].

49. Kaip matyti iš Teisingumo Teismo praktikos, tokiais duomenimis laikytinas savininkui priklausančios saugomos veislės dauginamosios medžiagos įsigijimas [20]. Be to, esu linkęs manyti, kad ūkininkų pateikta informacija pagal Įgyvendinimo reglamento 8 straipsnį gali būti duomenys, dėl kurių atsiranda perdirbėjo pareiga pateikti informaciją savininkui.

50. Kaip ir Komisija, manau, kad valstybių narių teismai kiekvienu konkrečiu atveju turi nustatyti, yra ar nėra tokių duomenų, kaip tai suprantama pagal minėtą teismo praktiką. Jie, atlikdami vertinimą, turi atsižvelgti į visus susijusius konkrečios bylos veiksnius ir aplinkybes. Šiuo atžvilgiu duomenys, kuriuos nurodyti reikalaujama pagal teismo praktiką, gali, pavyzdžiui, būti nustatyti atsižvelgiant į saugomos veislės auginimą pagal sutartį siekiant auginti parduoti tinkamas sėklas pagal savininko suteiktą licenciją.

51. Galiausiai reikia pažymėti, kad reikalavimai, susiję su duomenimis, dėl kurių atsiranda savininko teisė gauti informaciją tiek iš ūkininko, tiek iš perdirbėjo, man neatrodo dideli. Todėl tai, kad buvo auginama arba apdorota, arba bent jau ketinama apdoroti auginimo tikslu, gali būti svarbūs duomenys, nes tokiomis aplinkybėmis atsiranda savininko teisės pagal Pagrindinio reglamento 14 straipsnio 3 dalį.

V – Išvada

52. Atsižvelgdamas į visa tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui į *Oberlandesgericht Düsseldorf* pateiktus prejudicinius klausimus atsakyti taip:

1. Perdirbėjas privalo įvykdyti pareigą pateikti informaciją pagal 1994 m. liepos 27 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2100/94 dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje 14 straipsnio 3 dalies šeštą įtrauką ir 1995 m. liepos 24 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1768/95, įgyvendinančio Tarybos reglamento (EB) Nr. 2100/94 dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje 14 straipsnio 3 dalyje numatytos žemės ūkio išimties taisykles, 9 straipsnio 2 ir 3 dalis, jei jis gauna savininko prašymą suteikti informaciją iki su prašymu susijusių prekybos metų (kelerių metų atveju – paskutinių prekybos metų) pabaigos. Vis dėlto, kalbant apie „pirmąjį prašymą“, kaip apibrėžta Reglamento Nr. 1768/95 9 straipsnio 3 dalies sakinio antroje dalyje, toks prašymas turi būti pateiktas einamaisiais prekybos metais.

2. Nebūtina, kad teikiant prašymą suteikti informaciją pagal Reglamento Nr. 1768/95 9 straipsnio 3 dalies sakinio antrą dalį kartu būtų pateikti įrodymai, patvirtinantys prašyme suteikti informaciją nurodytus duomenis. Todėl pakanka, kad savininkas prašyme nurodytų turintis duomenų, jog perdirbėjas apdorojo ar ketina apdoroti auginimo tikslais saugomos veislės augalinę medžiagą, kurią atitinkamas ūkininkas gavo augindamas saugomos veislės dauginamąją medžiagą.

3. Nacionalinis teismas, siekdamas nustatyti, ar yra duomenų, kad perdirbėjas atliko ar ketina atlikti apdorojimą, turi įvertinti faktines nagrinėjamos bylos aplinkybes, atsižvelgdamas į konkretaus atvejo aplinkybių visumą.

19 — Minėto Sprendimo *Brangewitz* 61 ir 63 punktai. Dėl ūkininko pareigos pateikti informaciją taip pat žr. minėto Sprendimo *Schulin* 63 ir 64 punktus.

20 — Minėto Sprendimo *Schulin* 65 punktas.